

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2020-2021

Anul de studiu III / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificarea*	Istorie/istoric (COR 263302), politolog (COR 263304), asistent cercetare în Istorie (COR 263308)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Minorități religioase și confesionale în spațiul românesc		2.2. Cod disciplină	I. 3207A			
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Drd. Sidonia Neagoie (Olea)						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat					
Examinări					3
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	27
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite**	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursurile <i>Istoria modernă universală; Istoria medie a românilor</i>
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C6. Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii adâncite a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea în studiul evoluției populației și al politicilor populaționiste duse de statul modern în spațiul actual românesc, din perspectivă istorică și cu aplicarea sugestiilor metodologice oferite de științele sociale. Stabilirea unor direcții posibile de cercetare în echipă, în cadrul unor programe instituționale.
7.2 Obiectivele specifice	Abordarea raporturilor dintre majoritate și minorități pe o durată istorică lungă (Evul Mediu – epoca modernă târzie, cu referirile necesare la contemporaneitate), din perspectiva evoluțiilor religioase, economice și sociale. Aprofundarea până la un nivel mediu a profilului istoric al principalelor minorități religioase și confesionale din spațiul actual românesc.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Teritoriu și populație. Principatul Transilvaniei și principatele românești extracarpătice între Evul Mediu și modernitate	Prelegere, dezbateri	2 ore
2. Religie, economie și societate. Tendințe ale politicii statale. Exemplificare: colonizarea „landerilor” în Transilvania	Prelegere, dezbateri	2 ore
3. Evreii	Prelegere, dezbateri	2 ore
4. Armenii	Prelegere, dezbateri	2 ore
5. Catolicii în țările române	Prelegere, dezbateri	2 ore
6. Evanghelicii	Prelegere, dezbateri	2 ore
7. Reformații	Prelegere, dezbateri	2 ore
8. Unitarienii	Prelegere, dezbateri	2 ore
9. Anabapțiștii	Prelegere, dezbateri	2 ore
10. Neoprotestanții	Prelegere, dezbateri	2 ore
11. Vizite documentare: Modalități de conservare și valorificare a patrimoniului minorităților religioase și confesionale		2 ore
12. Concluziile cursului. Majoritate și minorități în România contemporană	Dezbateri	2 ore

Bibliografie

a. Sinteze

1. Bendel, Rainer, Norbert Spannenberger (Hg.), *Kirchen als Integrationsfaktor für die Migranten im Südosten der Habsburgermonarchie im 18. Jahrhundert*, Berlin, LIT Verlag, 2010.
2. Buchinger, E., *Die „Landler“ in Siebenbürgen. Vorgeschichte, Durchführung und Ergebnis einer Zwangsumsiedlung im 18. Jh.*, München, 1980 [Buchreihe der Südostdt. Hist. Komm. 31].
3. Caccamo, Domenico, *Eretici italiani in Moravia, Polonia, Transilvania (1558-1611)*, Firenze, Le Lettere, 1999.
4. Fulga, Ligia (coord. / Hg.), *Sașii transilvăneni despre ei înșiși / Die Siebenbürger Sachsen über sich selbst*, I, Brașov, Transilvania Expres, 2008.
5. Maner, Hans-Christian, *Galizien. Eine Grenzregion im Kalkül der Donaumonarchie im 18. Und 19. Jahrhundert*, München, IKGS Verlag, 2007.
6. Röder, Annemarie (Hg.), *Dan hier ist besser zu leben als in dem Schwaben Land. Vom deutschen Südwesten in das Banat und nach Siebenbürgen / Pentru că aici este mai bine de trăit decât în Țara Șvabilor. Din sudvestul Germaniei în Banat și Transilvania*. Katalog zur gleichnamigen Ausstellung des Hauses der Heimat des Landes Baden-Württemberg, Stuttgart, 2002.
7. Rohdewald, Stefan, David Frick, Stefan Wiederkehr (Hg.), *Litauen und Ruthenien. Studien zu einer transkulturellen Kommunikationsregion (15.-18. Jh.)*, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2007.

b. Studii

1. Ducreux, Marie-Elizabeth, „Exil et conversion. Les trajectoires de vie d'émigrants tchèques à Berlin au 18e siècle”, în *Annales. Histoire, Sciences Sociales*, 54 Année, No. 4, Juillet-Août 1999, pp. 915-944.
2. Dumitran, Daniel, „Die Landesbeschreibungen als Reformierungs-Instrument: Fürstentum Siebenbürgens im letzten Jahrzehnt Maria Theresia's”, în Daniel Dumitran, Valer Moga (Eds.), *Economy and Society in Central and Eastern Europe. Territory, Population, Consumption. Papers of the International Conference Held in Alba Iulia, April 25th-27th, 2013*, Zürich, Münster, LIT Verlag, 2013, pp. 43-61.
3. Fata, Marta, „Die Auswanderung aus Württemberg ins Banat im 18. Und 19. Jahrhundert”, în *Kulturraum mittlere und untere Donau: Traditionen und Perspektiven des Zusammenlebens / Spațiul cultural al Dunării mijlocii și inferioare: tradiții și perspective ale conviețuirii*, Reșița, 1995, pp. 245-258.
4. Gündisch, Gustav, „Zur Einwanderung der Baden-Durlacher nach Mühlbach”, în *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, IV. Folge, 1. Jahrgang, 1978, Heft 1, pp. 3-15. Wagner, Ernst, „Minorități etnice și religioase în Transilvania potrivit recensământului din 1992”, în *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie*, Sibiu, Editura hora, 2001, pp. 184-199.
5. Wolf, Josef, „Raumbewertung, Verkehr und Verkehrspolitik im Banat des 18. Jahrhunderts im Lichte der Landesbeschreibungen”, în *Kulturraum mittlere und untere Donau: Traditionen und Perspektiven des Zusammenlebens / Spațiul cultural al Dunării mijlocii și inferioare: tradiții și perspective ale conviețuirii*, Reșița, 1995, pp. 211-244.
6. Wolf, Marionela, „În vârtelnița birocrăției: Cazul remigrantei Dorothea Schäfer. O (re)construcție documentară”, în *Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Bocșan*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007, pp. 761-778.
7. Zach, Krista, „Migration und Konfession im Türkischen Ungarn und Siebenbürgen des 17. Jh.”, în *Biserică, societate, identitate. In honorem N. Bocșan*, Cluj-Napoca, 2007, pp. 727-748.

c. Resurse internet

1. Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice:
<http://www.ccrit.ro/index.html>
2. Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală:
<http://www.edrc.ro/index.jsp>
3. Institutul Național de Statistică
<http://www.recensamantromania.ro/>
4. Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale:

http://www.ispmn.gov.ro/ 5. http://www.landler.com/landler/intro/index.html		
8.2. Seminar-laborator		
1. Seminar introductiv. Cercetări consacrate minorităților în istoriografia românească Bibliografie a. Sinteze 1. Berényi, Maria, <i>Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta</i> , cu text în lb. rom., engl. și magh., Budapesta, Societatea Culturală a Românilor din Budapesta și Institutul de Cercetări al românilor din Ungaria, 2011. 2. Colta, Elena Rodica, <i>Interetnicitate și construcții identitare în zona de frontieră româno-maghiară</i> , Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2010. 3. Hristian, Camelia et alii (ed.), <i>Greci, evrei, ruși lipoveni, turci ... Brăila. Reactivarea memoriei culturale a orașului</i> , Brăila, Ed. Istros a Muzeului Brăilei, 2012. (http://www.muzeulbrailei.ro/index.php?pn=2&idn=15625815582969). 4. Virag, Paula (coord.), <i>300 de ani de la colonizarea șvabilor dunăreni în comitatul Satu Mare</i> , Satu Mare, Ed. Muzeului Sătmărean, 2012.	Problematizare	2 ore
2. Minoritățile religioase și profesionale: concept, statut juridic, evoluție istorică	Problematizare și dezbateri	2 ore
3. Evreii Bibliografie: a. Sinteze 1. Caloianu, Ana Maria, <i>Istoria comunității evreiești din Alba Iulia</i> , București, Hasefer, 2006. 2. Carmilly-Weinberger, Moshe, <i>Istoria evreilor din Transilvania (1623-1944)</i> , București, Ed. Enciclopedică, 1994. 3. Gyémánt, Ladislau, <i>Evreii din Transilvania în epoca emancipării (1790-1867)</i> , București, Editura Enciclopedică, 2000. 4. Idem, <i>Evreii din Transilvania. Destin istoric</i> , Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, 2004. 5. Iancu, Carol, <i>Evreii din România (1866-1919): de la excludere la emancipare</i> , București, Hasefer, 1996. 6. Ioanid, Radu, <i>Răscumpărarea evreilor. Istoria acordurilor secrete dintre România și Israel</i> , Iași, Polirom, 2005. 7. Oișteanu, Andrei, <i>Imaginea evreului în cultura română. Studiu de imagologie în context est-central european</i> , București, Humanitas, 2001. 8. Rosen, Avram, <i>Contribuția evreilor la progresul industrial în România interbelică</i> , București, Hasefer, 2002. 9. Rotman, Liviu, <i>Evreii din România în perioada comunistă: 1944-1965</i> , Iași, Polirom, 2004. 10. Vultur, Smaranda (coord.), <i>Memoria salvată. Evreii din Banat, ieri și azi</i> , Iași, Polirom, 2002. b. Studii 1. Ceașu, Mihai-Ștefan, „Populația evreiască din Bucovina. Statut juridic, evoluție demografică și economico-socială la cumpăna de veacuri (XVIII-XIX)”, în <i>Studia et Acta Historiae Iudeorum Romaniae</i> , Iași, 2 (1997), pp. 115-124. 2. Ceașu, Mihai-Ștefan, „Structura economico-socială a populației evreiești din Bucovina (1848-1914)”, în <i>Studia et Acta Historiae Iudeorum Romaniae</i> , Iași, VI (2001), pp. 188-199. 3. Fărcășan, Simona, „Începutul procesului de modernizare a societății evreiești în Principatele Române (mijl. sec. al XIX-lea)”, în <i>Studia UBB Historia</i> , 44, 1999, 1-2, pp. 71-107. 4. Glück, Eugen, „Contributions relatives à l'integration des Juifs dans la vie économique de Transylvanie au XVIIIe siècle”, în <i>Trans. Rev.</i> , 9, 3 (2000), pp. 47-60. 5. Idem, „Contribuția comunității evreiești arădene la promovarea reformei, în prima jum. a sec. al XIX-lea”, în <i>Interetnicitate în Europa Centrală și de Est</i> , Arad, 2002, pp. 386-426. 6. Gyémánt, Ladislau, „Sub patru dictaturi. Zece ani din viața unei comunități evreiești din Transilvania – Alba Iulia 1940-1950”, în <i>An. Inst. de Ist. Cluj</i> , 41, 2002, pp. 393-404. 7. Idem, „The Transylvanian Jewish Identity's Avatars in the Epoch of Emancipation”, în <i>Studia Universitatis "Babeș-Bolyai," Historia</i> 57, Special Issue (December 2012), pp. 124-141. 8. Ivănescu, Dumitru, „Populația evreiască din orașele și târgurile Moldovei între 1774-1832”, în <i>Studia et Acta Historiae Iudeorum Romaniae</i> , Iași, 2 (1997), pp. 59-67. 9. Kecskémeti, Charles, „Histoire des Juifs en Europe Centrale”, în Ladislau Gyémánt, Maria Ghitta (coord.), <i>Dilemele conviețuirii. Evrei și ne-evrei în Europa Central-Răsăriteană înainte și după Shoah</i> , Cluj-N., CST, 2006, pp. 53-69. 10. Negruți, Ecaterina, „Rolul evreilor în formarea târgurilor din Moldova în prima jumătate a sec. al XIX-lea”, în <i>Studia et Acta Historiae Iudeorum Romaniae</i> , Iași, 1 (1996), pp. 139-153. 11. Neumann, Ernest, „The Chief-Rabbinat in Alba Iulia between 1754 and 1879. Organisation and development”, în <i>Studia Judaica</i> , 5, 1996, pp. 102-115. 12. Neumann, Victor, „The Ordinance (Judenordnung) Regarding the Jews of Banat”, în <i>Studia Judaica</i> , 5, 1996, pp. 91-101. 13. Spielmann-Sebestyén, Mihály, „Statutul evreilor din Transilvania la sf. sec. al XVIII-lea (Opinio de Judaeis)”, în <i>Altera</i> , I, 2 (1995), pp. 120-127. 14. Ungureanu, Mihai-Răzvan, „The Conversion of the Jews to Orthodoxy in Moldavia during the First Half of the 19th Century (The Failure of the Mixed Romanian-Jewish Marriages in the Epoch of Organic Regulations)”, in <i>The Jews in the Romanian History</i> , București, 1996, pp. 79-87.	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore
c. Surse:		

<ol style="list-style-type: none"> 1. Andreescu, Andreea, Nastasă, Lucian, Varga, Andreea, <i>Minorități etnoculturale. Mărturii documentare: evreii din România (1945-1965)</i>, Cluj-Napoca, Centrul de Resurse pt. Diversitate Etnoculturală, 2003. 2. Attias, Jean-Christophe, Esther Benbassa, <i>Dicționar de civilizație iudaică. Autori, opere, noțiuni</i>, București, Editura Univers Enciclopedic, 1999. 3. Dumitran, Daniel, Călin Șuteu, Tudor Borșan, <i>Istorie în piatră. Cimitirul evreiesc din Alba Iulia (partea I)</i>, Cluj-Napoca, Mega, 2014. 4. <i>Evreii din România în texte istoriografice. Antologie</i>, ediție de Lya Benjamin, București, Hasefer, 2002. 5. <i>Izvoare și mărturii referitoare la evreii din România</i>, vol. I, coord. Victor Eskenasy, București, Hasefer, 1986, reed. 1995; vol. II/I, 1988, coord. M. Spielmann; vol. II/II, 1990, coord. L. Benjamin, M. Spielmann, S. Stanciu; vol. III/I-II, 1999, coord. L. Gyémánt, L. Benjamin. 6. Runes, Dagobert D., <i>Dicționar de iudaism. Rituri, obiceiuri și concepte iudaice</i>, București, Editura Hasefer, 1997. 7. Tercatin, Baruch, Lucian-Zeev Herșcovici, <i>Prezențe rabinice în perimetrul românesc. Secolele XVI-XXI</i>, București, Hasefer, 2008. <p>d. Resurse internet http://www.jewish-romania.ro/monumente.php http://www.iajgsjewishcemeteryproject.org/romania/index/Page-10.html</p>		
<p>4. Armenii Bibliografie: a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bedros, Vlad, <i>Patrimoniul artistic armenesc în România. Între nostalgia exilului și integrarea culturală</i>, București, NOI Media Print, f.a. 2. Gazdovits, Nicolae, <i>Istoria armenilor din Transilvania (de la începuturi până la 1900)</i>, București, Ararat, 1996. 3. Grigorian, Tigran, <i>Istoria și cultura poporului armean</i>, București, Editura Științifică, 1993. 4. Pál, Judit, <i>Armenii în Transilvania</i>, Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, 2005. 5. Pop, Virgil, <i>Armenopolis oraș baroc</i>, Cluj-Napoca, Accent, 2012². 7. Puskás, Attila, <i>Az erdélyi örmények nyomában</i>, Gyergyószentmiklós, 2006 (cu textul și în limbile română și germană). <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bournoutian, George, „A Fresh Look at the Causes of the Decline of the Armenian Communities in Poland”, în <i>Series Byzantina. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art</i>, IX (2011), pp. 145-150. 2. Pál, Emese, „Destinul unui altar. Fostul altar principal al catedralei armeano-catolice din Gherla”, în <i>Studii de istoria artei. Volum omagial dedicat Profesorului Nicolae Sabău</i>, coord. Vlad Țoca, Bogdan Iacob, Kovács Zsolt, Weisz Attila, Cluj-Napoca, Argonaut, 2013, pp. 249-265. 3. Pál, Judit, „Assimilation and Identity of the Transylvanian Armenians in the 19th Century”, în <i>Studia Universitatis “Babeș-Bolyai,” Historia</i> 57, Special Issue (December 2012), pp. 142–158. <p>c. Surse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agémian, Sylvia, <i>Manuscrise miniaturate armenice în colecții din România</i>, București, Editura Meridiane, 1982. 2. Bernád Rita – Kovács Bálint, <i>Arhiva de colecție armeano-catolică din Gherla. Repertoriu</i>, Budapest – Gyulaféhérvár – Leipzig, 2011 [Erdélyi Római Katolikus Levéltárak 4, cu versiune maghiară și engleză]. 3. Drost-Abgarjan, Armenuhi, Bálint Kovács, Tibor Martí, <i>Catalogue of the Armenian Library in Elisabethopolis</i>, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag; Eger, Eszterházy Károly College, Eger, 2011. 4. Lukácsi, Ch., <i>Historia Armenorum Transilvaniae. A primordiis gentis usque nostram memoriam e fontibus authenticis et documentis antea ineditis</i>, Viennae, 1859. <p>d. Resurse internet http://www.araratonline.com/ http://leveltar.romkat.ro/ro/arhive/arhiva-de-colecție-armeano-catolic-din-gherla/lista-fondurilor/323-kovacs-balint-oermenyek-erdelyben-a-17-szazadi-letelepedestl-a-20-szazadiq.html http://referinte.transindex.ro/enciclopedie/monument.php?id=425 http://enciclopediavirtuala.ro/monument.php?id=388</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	<p>2 ore</p>
<p>5. Catolicii în țările române Bibliografie: a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barbu, Violeta, <i>Purgatoriul misionarilor. Contrareforma în țările române în secolul al XVII-lea</i>, București, Editura Academiei Române, 2008. 2. Ciubotaru, Ion H., <i>Catolicii din Moldova. Universul culturii populare</i>, vol. I. <i>Arhitectura tradițională. Textilele de interior. Portul popular de sărbătoare</i>; vol. II. <i>Obiceiurile familiale și calendaristice</i>, Iași, Presa Bună, 1998, 2002. 3. Ferro, Teresa, <i>Activitatea misionarilor catolici italieni în Moldova (sec. XVII-XIX)</i>, București, 2004. 4. Mărtinaș, Dumitru, <i>Originea ceangăilor din Moldova</i>, ediție de Ion Coja, Bacău, Symbol, 1998. 5. Nouzille, Jean, <i>Les catholiques de Moldavie. Histoire d'une minorité religieuse de Roumanie</i>, Iași, Sapiența, 2008. <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andreescu, Gabriel, Enache, Smaranda, „Raport asupra situației ceangăilor din Moldova. 	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	<p>2 ore</p>

<p>Problema ceangăilor maghiari”, în <i>Altera</i>, 8, 2002, pp. 90-104.</p> <ol style="list-style-type: none"> Baker, Robin, „On the Origin of the Moldavian Csangos”, <i>The Slavonic and East European Review</i>, Vol. 75, No. 4 (Oct., 1997), pp. 658-680. Diaconescu, Marius, „Péter Zöld și „descoperirea” ceangăilor din Moldova în a doua jumătate a secolului XVIII”, în <i>Anuarul Inst. A. D. Xenopol</i>, 39-40, 2002-2003, pp. 247-292. Tánczos, Vilmos, „Ceangăii din Moldova”, în <i>Altera</i>, VIII, 17/18 (2002), pp. 48-80. <p>c. Surse:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bandini, Marco, <i>Codex. Vizitarea generală a tuturor bisericilor catolice de rit roman din Provincia Moldova 1646-1648</i>, ediție bilingvă de Traian Diaconescu, Iași, Presa Bună, 2006. Diaconescu, Traian, „<i>Conciones Latinae-Muldavo</i>. Un monument spiritual din istoria catolicilor din Moldova”, în <i>Buletin Istoric</i>, 12 (2011), pp. 141-158. <p>d. Resurse internet</p> <p>http://asrocatolic.uv.ro/index.html http://en.csango.ro/ http://www.eliznik.org.uk/RomaniaHistory/csango.htm</p>		
<p>6. Evanghelicii</p> <p>Bibliografie:</p> <p>a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> Bocșan, Nicolae, Dieter Brandes, Olga Lukács (editori), <i>Evoluția instituțiilor episcopale în Bisericile din Transilvania, Partea I, De la începuturi până la 1740</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2010 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 5/r]. Brandes, Dieter, Vasile Grajdian, Olga Lukács (editori), <i>Scurtă istorie a Bisericilor și comunităților religioase din Transilvania</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2008 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 3/r]. Fulga, Ligia (coord. / Hg.), <i>Sașii transilvăneni despre ei înșiși / Die Siebenbürger Sachsen über sich selbst</i>, I, Brașov, Transilvania Expres, 2008. Göllner, Carl (Hg.), <i>Geschichte der Deutschen auf dem Gebiete Rumäniens. Erster Band. 12 Jh. bis 1848</i>, Bukarest, Kriterion Verlag, 1979. Wagner, Ernst, <i>Geschichte der Siebenbürger Sachsen. Ein Überblick</i>, Thaur bei Innsbruck, Wort und Welt Verlag, 1990. <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> Gräf, Rudolf, "Identitate păstrată, identitate asumată. Despre viața culturală a germanilor din Banat și Transilvania în prima jumătate a secolului al XIX-lea", în <i>Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Bocșan</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007, pp. 285-296. Philippi, Paul, „Ecclesia Theutonicorum Ultrasilvanorum”, în <i>Altera</i>, 1, 1 (1995), pp. 125-152. Szegedi, Edit, „Reforma ca „management al crizei”. Reflecții asupra identității unui oraș din Transilvania în epoca Reformei”, în vol. <i>Identități premoderne în Transilvania</i>, Cluj-Napoca, EFES, 2002, pp. 17-24. Zach, Krista, „Toleranță religioasă și construirea stereotipurilor într-o regiune multiculturală – „Biserici populare” în Transilvania”, în <i>Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie</i>, Sibiu, Editura hora, 2001, pp. 64-96. <p>c. Surse</p> <ol style="list-style-type: none"> Binder, Ludwig, <i>Johannes Honterus. Schriften, Briefe, Zeugnisse</i>, Bukarest, Kriterion Verlag, 1996. Wagner, Ernst, <i>Quellen zur Geschichte der Siebenbürger Sachsen 1191-1975</i>, Köln, 1976. <p>d. Resurse internet</p> <p>http://www.siebenbuenger.de</p>	<p>Problematizare și dezbateră. Prezentare de referate</p>	<p>2 ore</p>
<p>7. Reformații</p> <p>Bibliografie:</p> <p>a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> Bocșan, Nicolae, Dieter Brandes, Olga Lukács (editori), <i>Evoluția instituțiilor episcopale în Bisericile din Transilvania, Partea I, De la începuturi până la 1740</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2010 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 5/r]. Brandes, Dieter, Vasile Grajdian, Olga Lukács (editori), <i>Scurtă istorie a Bisericilor și comunităților religioase din Transilvania</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2008 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 3/r]. Kiss, Tamás, Ostván Csata, <i>Evoluția populației maghiare din România. Rezultate și probleme metodologice</i>, Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2008. Pop, Ioan-Aurel, Thomas Nägler, Magyari András (coord.), <i>Istoria Transilvaniei</i>, vol. II (de la 1541 până la 1711), Cluj-Napoca, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2007. <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> Gudor, Botond, „Spiritualitatea maghiară sub impactul Reformei”, în Ana Dumitran, Gudor Botond, Nicolae Dănilă, <i>Relații interconfesionale româno-maghiare în Transilvania (mijlocul secolului XVI – primele decenii ale secolului XVIII)</i>, Alba Iulia, 2000, pp. 16-41. Pásztori-Kupán, István, „A Secular Decree on Interfaith Acceptance Based on the Bible”, în <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica (Geneza și semnificațiile ideii de toleranță religioasă în Principatul Transilvaniei, secolele XVI-XVIII)</i>, Alba Iulia, 2010, pp. 19-41. Salat, Levente, „Are members of the Hungarian minority in Romania part of the Romanian political community?”, în <i>Studia Politica</i>, 8, 2 (2008), pp. 337-366. Vincze, Gábor, „De la minoritate națională la „români de naționalitate maghiară””, în <i>Altera</i>, 6, 15 (2000), pp. 85-127. <p>c. Surse</p>	<p>Problematizare și dezbateră. Prezentare de referate</p>	<p>2 ore</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Andreescu, Andreea, Lucian Nastasă, Andreea Varga, <i>Minorități etnoculturale. Mărturii documentare: maghiarii din România (1945-1955; 1956-1968)</i>, Cluj-Napoca, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2002-2003. 2. Buzogány Dezső, Dáné Veronka, Kolumbán Vilmos, Sipos Gábor, <i>Erdélyi református zsinatok iratai</i> [Protocoalele sinoadelor generale ale Bisericii Reformate din Transilvania], [Seria <i>Izvoare de istorie bisericească din Transilvania</i>], vol. III-IV, Cluj-Napoca, Institutul Teologic Protestant, 2001. 3. Buzogány Dezső, Ósz Előd, <i>A Hunyad–Zarándi református egyházközségek történeti katasztere</i> [Istoria documentară a parohiilor din protopopiatul Hunedoare-Zărand], [Seria <i>Izvoare de istorie bisericească din Transilvania</i>, Nr. 1-2], vol. I-III, Institutul Teologic Protestant, Cluj-Napoca, 2002, 2005. <p>d. Resurse internet http://enciclopediavirtuala.ro</p>		
<p>8. Antitrinitarienii. Bibliografie: a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Balázs, Mihaly, <i>Early Transylvanian Antitrinitarianism (1566-1571). From Servet to Paleologus</i>, Baden-Baden&Bouxwiller, Éditions Valentin Koerner, 1996. 2. Bocșan, Nicolae, Dieter Brandes, Olga Lukács (editori), <i>Evoluția instituțiilor episcopale în Bisericile din Transilvania, Partea I, De la începuturi până la 1740</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2010 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 5/r]. 3. Brandes, Dieter, Vasile Grajdian, Olga Lukács (editori), <i>Scurtă istorie a Bisericilor și comunităților religioase din Transilvania</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2008 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 3/r]. 4. Wien, Ulrich A., Juliane Brandt und András F. Balogh (Hg.), <i>Radikale Reformation. Die Unitarier in Siebenbürgen</i>, Köln, Weimar, Wien, Böhlau Verlag, 2013. 5. Wilbur, Earl Morse, <i>A History of Unitarianism. In Transylvania, England, and America</i>, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, 1952. <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erdő János, „Biserica Unitariană”, în <i>Altera</i>, VIII, 17/18 (2002), pp. 247-271. 2. Szegedi, Edit, „Identitatea Clujului premodern între confesional, etnic și politic”, în vol. <i>Identități premoderne în Transilvania</i>, Cluj-Napoca, EFES, 2002, pp. 63-131. <p>c. Surse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kénosi Tőzsér János, Uzoni Fosztó István, <i>Az erdélyi unitárius egyház története</i>, I. Tradusă de Márkos Albert, prefață de Balázs Mihály, editată de Hoffmann Gizella, Kovács Sándor, Molnár B. Lehel [Publicațiile Arhivei Centrale și Bibliotecii Bisericii Unitariene din Transilvania 4/1-2], Kolozsvár, 2005, 2009. 	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore
<p>9. Anabapțiștii Bibliografie: a. Sinteze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hostetler, John A., <i>Hutterite Society</i>, Baltimore, John Hopkins Univ. Press, 1997 (http://books.google.ro/books/about/Hutterite_Society.html?id=WBbBRt5UPI4C&redir_esc=y). 2. Klusch, Horst Ernst, <i>Pe urmele strămoșilor habani</i>, Biblioteca Județeană Astra Sibiu, 2010 (http://www.bjstrasibiu.ro/conferinte/klusch-102.pdf). <p>b. Studii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bunta, Magdalena, „Comuna anabaptistă de la Vințu de Jos”, în <i>Acta Musei Napocensis</i>, X, 1973, pp. 232-248. 2. Bunta, Magdalena, Katona Imre, „Cronica habană de la Cluj”, în <i>Acta Musei Napocensis</i>, XV (1978), pp. 315-330. 3. Bunta, Magdalena, „Meșteșugarii habani în Transilvania. Activitatea, rolul și importanța lor în economia Transilvaniei secolului al XVII-lea”, în <i>Acta Musei Napocensis</i>, XVI (1979), pp. 251-269. 4. Klusch, Horst, „Das Kärnter Transmigrant Matthias Hofer und die „Arche der Gerechten”, în <i>Forschungen zur Volks- und Landeskunde</i>, 48 (2005), pp. 175-193. <p>c. Surse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schmidt, Wilhelm, <i>Die Stiftung der katholischen, thesesianischen Waisenhauses bei Hermannstadt, gelegenheitlich der ersten Säcularfeier der Bestandes desselben actenmässig dargestellt</i>, Hermannstadt, 1869. 	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore
<p>10. Confesiunile neoprotestante în România Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brandes, Dieter, Vasile Grajdian, Olga Lukács (editori), <i>Scurtă istorie a Bisericilor și comunităților religioase din Transilvania</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2008 [Healing of Memories, Seria Reconciliatio 3/r]. 2. Dumea, Claudiu, <i>Istoria unei mișcări religioase. Martorii lui Iehova</i>, Iași, Sapientia, 2008. 3. Fitzai, Corneliu-Ghiocel, <i>Mișcarea adventistă de ziua a șaptea din România</i>, Șelimbăr, Clever Books Publ., 2009. 4. Popovici, Alexa, <i>Istoria baptiștilor din România</i>. Vol. I. 1856-1919; II. 1919-1944; III. 1944-1989, Oradea, Făclia, 2007. 	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore
<p>11. Evaluarea studiilor de caz realizate</p>	Dezbateri	2 ore
<p>12. Colocviu</p>	Dezbateri	2 ore

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate și cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenților de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării și în domeniile conexe, pe direcțiile prioritare ale cercetării. Ei își pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Frecvență	Practică: colocviu	10%
	Cunoașterea conținuturilor	-	40%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Activitate	Practică: colocviu	40%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5. Demonstrarea competențelor în descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării și în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la subiectele de seminar, bazată pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren.			

Data completării
25.09.2020

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
28.09.2020

Semnătura directorului de departament